

Συλλογή της Νομολογίας

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 16ης Ιουλίου 2014 — Zweckverband Tierkörperbeseitigung κατά Επιτροπής

(Υπόθεση T-309/12)

«Κρατικές ενισχύσεις — Υπηρεσίες απορρίψεως σορών ζώων και σφαγαιοαπορριμμάτων — Διατήρηση αποθεμάτων δυναμικότητας σε περίπτωση επιζωοτίας — Απόφαση κηρύσσουσα τις ενισχύσεις ασύμβατες προς την εσωτερική αγορά — Έννοια της επιχειρήσεως — Πλεονέκτημα — Υπηρεσία γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος — Αντιστάθμιση για την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας — Επηρεασμός των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών και στρέβλωση του ανταγωνισμού — Υφιστάμενες ή νέες ενισχύσεις — Αναγκαιότητα της ενισχύσεως — Επικουρικότητα — Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη — Ασφάλεια δικαίου — Αναλογικότητα»

1. *Ανταγωνισμός — Κανόνες της Ένωσης — Αποδέκτες — Επιχειρήσεις — Έννοια — Άσκηση οικονομικής δραστηριότητας — Υπηρεσίες απορρίψεως σορών ζώων και σφαγαιοαπορριμμάτων και διατήρηση αποθεμάτων δυναμικότητας σε περίπτωση επιζωοτίας — Μη άσκηση προνομίων δημόσιας εξουσίας — Εμπίπτει (Άρθρο 5 ΣΕΕ· άρθρα 3 § 1 ΣΛΕΕ, 14 ΣΛΕΕ, 106 § 2 ΣΛΕΕ, 107 ΣΛΕΕ, 108 ΣΛΕΕ, 109 ΣΛΕΕ και 168 ΣΛΕΕ· ανακοίνωση 2001/C 17/04 της Επιτροπής, σημείο 22) (βλ. σκέψεις 49-53, 56, 59, 62, 66, 67, 70, 73, 76, 84, 85, 88, 219)*
2. *Ανταγωνισμός — Κανόνες της Ένωσης — Επιχείρηση — Έννοια — Δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση προνομίων δημόσιας εξουσίας — Κριτήρια εκτιμήσεως — Χωριστή εκτίμηση για κάθε δραστηριότητα ορισμένης οντότητας — Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού μόνον οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στην άσκηση μιας τέτοιας εξουσίας (Άρθρο 106 § 1 ΣΛΕΕ και 107 § 1 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 53, 56, 59, 64, 70, 71, 88)*
3. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απόφαση της Επιτροπής με την οποία κρατική ενίσχυση κρίνεται ασύμβατη με την κοινή αγορά — Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής — Περίπλοκη οικονομική εκτίμηση — Δικαστικός έλεγχος — Όρια (Άρθρο 107 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψη 96)*
4. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απόφαση της Επιτροπής — Εκτίμηση της νομιμότητας βάσει των διαθέσιμων πληροφοριακών στοιχείων κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως (Άρθρο 107 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 97, 101, 222)*
5. *Ανταγωνισμός — Επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος — Ορισμός των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος — Εξουσία εκτιμήσεως των κρατών μελών — Όρια — Ο έλεγχος της Επιτροπής περιορίζεται στην πρόδηλη πλάνη — Δυνατότητα εκτιμήσεως με βάση κατευθυντήριες γραμμές που έχει προηγουμένως θεσπίσει η Επιτροπή (Άρθρα 14 ΣΛΕΕ, 106 § 2 ΣΛΕΕ, 107 ΣΛΕΕ, 108 ΣΛΕΕ, 109 ΣΛΕΕ και 168 ΣΛΕΕ· ανακοίνωση 2001/C 17/04 της Επιτροπής, σημείο 22) (βλ. σκέψεις 104-106, 110-112)*

6. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Έννοια — Κάλυψη των δαπανών διατηρήσεως αποθεμάτων δυναμικότητας σε περίπτωση επιζωοτίας — Στενή σχέση με την απόρριψη σορών ζώων και σφαγείοαπορριμμάτων — Εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» — Εμπίπτει (Άρθρα 106 § 2 ΣΛΕΕ και 107 § 1 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) (βλ. σκέψεις 120, 121, 123, 125)*
7. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απόφαση της Επιτροπής — Δικαστικός έλεγχος — Πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως — Στοιχείο ανεπαρκές προκειμένου να έχει ως συνέπεια την ακύρωση της απόφασεως — Απαιτείται η ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος υπέρ του δικαιούχου της ενισχύσεως (Άρθρα 106 § 2 ΣΛΕΕ και 107 § 1 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψη 127)*
8. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Έννοια — Μέτρα που σκοπούν στην αντιστάθμιση του κόστους των καθηκόντων παροχής δημόσιας υπηρεσίας τα οποία αναλαμβάνει μια επιχείρηση — Δεν εμπίπτουν — Προϋποθέσεις — Σαφώς καθορισμένες υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας — Αντικειμενικός και διαφανής προσδιορισμός των παραμέτρων βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση — Περιορισμός της αντισταθμίσεως μέχρι του ύψους του κόστους — Προσδιορισμός της αντισταθμίσεως, ελλείψει επιλογής της οικείας επιχειρήσεως με διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως, με βάση ανάλυση του κόστους μιας μεσαίας επιχειρήσεως του οικείου τομέα (Άρθρα 106 § 2 ΣΛΕΕ και 107 § 1 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 129, 130, 132, 139, 145, 148, 156, 159, 166, 186)*
9. *Ανταγωνισμός — Επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος — Αντιστάθμιση του κόστους το οποίο συνεπάγεται το καθήκον παροχής δημόσιας υπηρεσίας — Εξουσία εκτιμήσεως των κρατών μελών — Όρια — Έλεγχος της Επιτροπής — Δικαστικός έλεγχος — Όρια (Άρθρα 106 § 2 ΣΛΕΕ και 107 § 1 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 169, 170, 175)*
10. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Νόθευση του ανταγωνισμού — Επηρεασμός του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών — Περιεχόμενο του βάρους αποδείξεως το οποίο φέρει η Επιτροπή (Άρθρο 107 § 1 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 197, 198, 203, 204, 206)*
11. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απαγόρευση — Παρεκκλίσεις — Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές αφορώσες το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφήν αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας — Αυτοπεριορισμός της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής — Υποχρέωση τηρήσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (Άρθρο 107 § 3 ΣΛΕΕ· ανακοίνωση 2012/C 8/03 της Επιτροπής, κεφάλαια 2.2 έως 2.10) (βλ. σκέψη 212)*
12. *Ένδικη διαδικασία — Προθεσμία προσκομίσεως αποδεικτικών στοιχείων — Άρθρο 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου — Πεδίο εφαρμογής (Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρα 48 § 1 και 66 § 2) (βλ. σκέψη 223)*

13. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Ανάκτηση παράνομης ενίσχυσεως — Ενίσχυση χορηγηθείσα κατά παράβαση των διαδικαστικών κανόνων του άρθρου 108 ΣΛΕΕ — Ενδεχόμενη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων — Δεν υπάρχει παρά μόνον υπό εξαιρετικές περιστάσεις — Επίκληση από το κράτος μέλος που χορήγησε την ενίσχυση — Δεν επιτρέπεται — Αδράνεια της Επιτροπής για σχετικά μακρό χρονικό διάστημα — Δεν ασκεί επιρροή (Άρθρα 107 ΣΛΕΕ και 108 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 230, 231, 233-237)*
14. *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Αρχές — Προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης — Πεδίο εφαρμογής — Εθνικές αρχές αρμόδιες να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης — Αρχή που ενεργεί αντιθέτως προς την κανονιστική ρύθμιση της Ένωσης — Έλλειψη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (βλ. σκέψη 238)*
15. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Αρμοδιότητες της Επιτροπής και των εθνικών δικαστηρίων αντιστοίχως — Ρόλος των εθνικών δικαστηρίων — Απόφαση της Επιτροπής να κινήσει επίσημη διαδικασία ελέγχου ενίσχυσεως — Υποχρέωση των εθνικών δικαστηρίων να αντλήσουν όλες τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης παραβάσεως της υποχρέωσης αναστολής εκτελέσεως των υπό εξέταση μέτρων — Αναστολή εκτελέσεως του επίμαχου μέτρου και ανάκτηση των ήδη καταβληθέντων ποσών — Λήψη προσωρινών μέτρων — Αίτηση παροχής διευκρινίσεων από το εθνικό δικαστήριο προς την Επιτροπή — Προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο (Άρθρα 4 § 3 ΣΕΕ· άρθρα 108 §§ 2 και 3 ΣΛΕΕ και 267, εδ. 2 και 3, ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 239, 240, 247)*
16. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Ανάκτηση παράνομης ενίσχυσεως — Δεν μπορεί να αντιταχθεί στην ανάκτηση η αρχή του δεδικασμένου (Άρθρα 107 ΣΛΕΕ και 108 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψη 246)*
17. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Υφιστάμενες ενισχύσεις και νέες ενισχύσεις — Εξέτασή τους από την Επιτροπή — Αποκλειστική αρμοδιότητα — Αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων — Όρια (Άρθρα 107 ΣΛΕΕ και 108 ΣΛΕΕ· κανονισμός 659/1999 του Συμβουλίου, άρθρο 1, στοιχείο β', σημείο i) (βλ. σκέψη 246)*
18. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Εξέταση των καταγγελιών — Υποχρεώσεις της Επιτροπής — Αυτεπάγγελτη εξέταση των στοιχείων που δεν επικαλέστηκε ρητώς ο καταγγέλλων (Άρθρο 108 § 2 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψη 264)*

Αντικείμενο

Αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 2012/485/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.25051 (C 19/10) (πρώην NN 23/10) που χορήγησε η Γερμανία υπέρ της Zweckverband Tierkörperbeseitigung [in Rheinland-Pfalz, im Saarland, im Rheigau-Taunus-Kreis und im Landkreis Limburg-Weilburg] (ΕΕ L 236, σ. 1).

Διατακτικό

Το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Η Zweckverband Tierkörperbeseitigung in Rheinland-Pfalz, im Saarland, im Rheigau-Taunus-Kreis und im Landkreis Limburg-Weilburg φέρει τα δικαστικά έξοδά της που αφορούν την κύρια διαδικασία, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- 3) Η Sara Bio-Industries AG & Co. KG, η SecAnim GmbH και η Knochen und Fett-Union GmbH (KFU) φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους που αφορούν την κύρια διαδικασία.
- 4) Η Zweckverband Tierkörperbeseitigung in Rheinland-Pfalz, im Saarland, im Rheigau-Taunus-Kreis und im Landkreis Limburg-Weilburg φέρει τα δικαστικά έξοδα που αφορούν τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.